

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/146/2021

TYÖ- ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO EHDOTUKSESTA SAATAVIEN PERINNÄSTÄ ANNETUN LAIN VÄLIAIKAISEKSI MUUTTAMISEKSI

Yleiset huomiot ehdotetuista muutoksista

Oikeusministeriö asettama työryhmä on laatinut hallituksen esityksen muotoon ehdotuksen saatavien perinnästä annetun lain (513/1999) väliaikaisten muutoksen jatkamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö on osallistunut työryhmän työhön ja yhtynyt sen enemmistön mielipiteeseen.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että väliaikaisten perintälain säännösten (laki 1069/2020) voimassaoloaika jatkettaisiin sisällöltään muuttumattomana huhtikuun 2022 loppuun saakka. Tratan käyttöä rajoittavat säännökset olisivat kuitenkin voimassa vain 30.9.2021 asti. Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan, että tratan käytön rajoitusten voimassaolon päättymisen jälkeen eli 1.10.2021 lukien, tratan lyhyin sallittu protestointiaika pidennettäisiin 10 päivästä [14/21] päivään.

Väliaikaisessa laissa on ns. yritysten välisten saatavien osalta säännökset siitä, minkälaisista perintätoimista ja kuinka monesta perintätoimesta saa vaatia korvauksen. Laissa on myös säännökset yksittäisistä perintätoimista veloittavien kulujen ja velallisen kokonaiskuluvastuun enimmäismääristä sekä aikarajoista sellaisten maksumuistutusten tai maksuvaatimusten lähettämiseksi, joiden kuluista vaaditaan korvaus velalliselta. Muiden kuin kuluttajasaatavien osalta tratan käyttö perintäkeinona ei ole sallittua, jos velallinen on yksityishenkilö, yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö.

Vaikka ehdotuksessa säädetään perintätoimien ja –kulujen enimmäismäärästä, velalliselta saadaan kuitenkin vaatia todelliset perintäkulut, jos perintätoimet ovat edellyttäneet tavanomaista suurempaa työmäärää ja niistä on aiheutunut kuluksen ylittäviä kuluja. Velalliselle on tällöin esitettävä erittely vaadituista perintäkuluista ja niiden perusteista sekä ilmoitettava kulujen määrän olevan muutoin sovellettavia enimmäismääriä suurempi.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää perintälain väliaikaisen sääntelyn jatkamista perusteltuna. Koronavirusepidemian kestoja eikä sen taloudelle aiheuttamien vaikutusten kestoja tai laajuutta voida vielä tarkasti ennakoita. Otaksuttavaa on, että yritysten taloudellinen tilanne korjaantuu vasta viiveellä sen jälkeen, kun rajoituksia päästään purkamaan. Yritysten auttaminen selviytymään kriisiin ylitse on keskeistä ja tätä tavoitetta pyritään edistämään myös perintälain väliaikaisilla muutoksilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää perusteltuna myös sitä, että yritysten välisten perintäkuluja koskevat sääntely olisi voimassa siihen saakka, kunnes pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaan perustuvat pysyvät säännökset yritysten välisten perintäkulujen enimmäismääristä tulevat voimaan.

Yleiset huomiot esityksen vaikutuksista

Väliaikainen sääntely on ollut voimassa vasta verraten vähän aikaa, joten sen toteutuneita vaikutuksia on voitu arvioida esityksessä vain niukasti. Lähtökohtaisesti on työ- ja elinkeinoministeriön mielestä kannatettavaa jatkaa sellaisten keinojen käyttöä, joilla voidaan aidosti tukea elinkeinon elinvoimaisuutta ja selvitä kriisiin ylitse.

Työ- ja elinkeinoministeriön mielestä on olennaista pyrkiä hyödyntämään väliaikaisesta sääntelystä sen voimassaolon aikana saatavia kokemuksia tulevaa pysyvää lainsäädäntöä valmisteltaessa, varuamalla, että sääntely on ollut voimassa hyvin poikkeuksellisten olosuhteiden valitessa.

Tulisiko tratan käyttökielto tiettyjen velallisten osalta (väliaikainen laki (1069/2020) 7 § 2 ja 5 mom.) olla voimassa 30.9.2021 tai 31.12.2021 asti vai jopa tätä pidempään?

Väliaikaisen sääntelyn tarkoituksena on osaltaan auttaa koronakriisin johdosta tilapäisiin maksuvaikeuksiin joutuneita, mutta sinänsä elinkeinon elinvoimaisuutta selviämään kriisiin ylitse. Tratan käyttökielto kohdistuu yritysmuotoihin, joissa yksityishenkilö on henkilökohtaisessa vastuussa yrityksen veloista sekä pieniin osakeyhtiöihin. Tällaisten yritysten maksuhäiriömerkinnät voivat aiheuttaa merkittävää haittaa sekä yritykselle että yrityksestä vastuussa olevalle yksityishenkilölle.

On nähtävissä, että vaikka epidemiatilannetta tullaan rokotesuojan kattavuuden lisääntyessä saamaan vähitellen paremmin hallintaan mahdollisesti kesään mennessä, epidemian vaikutukset eivät vielä kesällä 2021 ole ohitse. Kevään kuluessa on jouduttu ottamaan käyttöön poikkeuksellisia rajoituksia ravitsemisliiketoiminnan ja eräiden muiden elinkeinoalojen asiakastoimintojen sulkemiseksi. Näillä ja mahdollisesti vielä käyttöön otettavilla muilla uusilla rajoituksilla on huomattavia ja äkillisiä vaikutuksia yritysten taloudelliseen tilanteeseen kevään 2021 aikana. Kaiken kaikkiaan on hyvin epävarmaa, millaisissa olosuhteissa yritystoimintaa päästään harjoittamaan tulevan kesän ja syksyn aikana.

Konkurssilakia (120/2004) on muutettu epidemian aikana väliaikaisesti siten, että konkurssiuhkaisen maksukehotuksen laiminlyöntiin perustuva maksukyvyttömyysolettama poistettiin käytöstä ajaksi 1.5.2020–31.1.2021. Tämän jälkeen 1.2.2021 lukien on ollut voimassa konkurssilain väliaikainen muutos, jonka nojalla velallisen aikaa maksaa velkojan saatava on käytännössä pidennetty viikosta 30 päivään. Lain on tarkoitus olla voimassa 30.9.2021 saakka. Väliaikaisella muutoksella

on pyritty loiventamaan konkurssihakemusten määrän kasvua antamalla velallisille lisää maksuaikaa, kun aiemman väliaikaisen sääntelyn voimassaolo päättyi. Konkurssihakemusten määrä onkin kääntynyt kasvuun helmikuun alun jälkeen.

Työ- ja elinkeinoministeriön mielestä tratan käyttökieltoa on ollut työryhmässä käydyissä keskusteluissa perusteltua jatkaa 30.9.2021 asti. Verrattuna helmikuussa 2021 olleeseen näkymään, tilanteen normalisoituminen vaikuttaa nyt kestäväen tällöin ennakoitua pidempään. Yrityksiin voimakkaasti vaikuttavien rajoitustoimien johdosta työ- ja elinkeinoministeriö puoltaa tratan käyttökiellon jatkamista vuoden 2021 loppuun saakka.

Tulisiko tratan protestointiaika (saatavien perinnästä annettu laki (31/2013) 7 § 5 mom. ja luottotietolaki (527/2007) 24 § 1 mom. 7 kohta) pidentää 14 vai 21 päivään?

Tavoitteena tratan protestointiajan pidentämiselle on yhtäältä helpottaa yritysten tilannetta antamalla niille enemmän maksuaikaa tratan vastaanottamisen jälkeen ja toisaalta mahdollistaa tratan käyttörajoituksista luopuminen. Sääntelyllä annettaisiin yrityksille lisääaikaa järjestellä taloudellista tilannettaan sekä perintäyhtiöille jälleen mahdollisuus käyttää trattaa perintäkeinona ilman väliaikaisen lain asettamia rajoituksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää perusteltuna tratan protestointiajan väliaikaista pidentämistä tratan käyttökiellon päätyttyä. Esitetyistä vaihtoehdoista työ- ja elinkeinoministeriö puoltaa pidempää 21 vuorokauden protestointiaikaa.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole muita huomioita esityksen johdosta.

Antti Neimala
osastopäällikkö, ylijohtaja

Sami Teräväinen
hallitussihteeri